

INZET VAN VRIJWILLIGERS BIJ NAZORG Gespreksvragen bij het webinar

Eind september 2025 organiseerde de AVS een webinar over de inzet van vrijwilligers bij nazorg van formele schuldhulp (Msnp, Wsnp). In een aantal gemeenten gebeurt dit al, maar in de meeste gemeenten nog niet. En waar het wel gebeurt, zie je veel verschillen in hoe het vorm krijgt.

In veel plaatsen is deze hulp in de nazorgfase dus nieuw. Dit webinar kan helpen bij het oriënteren op dit thema en gemeenten en AVS-partners kunnen leren en geïnspireerd worden door wat er op andere plekken gebeurt.

We hebben het webinar verwerkt tot vier delen met gespreksvragen. De video's en vragen zijn bedoeld om met elkaar het gesprek te voeren over de inzet van vrijwilligers bij nazorg. Dat kan als coördinator met je vrijwilligers, maar ook met de gemeente, schuldhulpverleners of andere relevante organisaties.

NB. Waar in de video's en de vragen wordt gesproken over nazorg, gaat het over nazorg na een traject van formele schuldhulp. We bedoelen niet de nazorgfase van een begeleidingstraject dat helemaal door een vrijwilliger van Humanitas, Leger des Heils, SchuldHulpMaatje of een lokale welzijnsorganisatie is gedaan.

Bij de inleiding over het onderwerp door Jansje van Middendorp zijn geen gespreksvragen geformuleerd. Bekijk dit deel vooral bij de start van een gesprek.

THEMA 1 - VRIJWILLIGERS IN DE NAZORG (vanaf 6:10 min.)

Zoals gesteld is deze vraag over de inzet van vrijwilligers nog niet in alle gemeenten aan de orde geweest.

Check bij je bestuur of er vragen aan of afspraken met jouw/jullie organisatie in ontwikkeling zijn.

Hulpvragen om het gesprek te voeren zijn:

1. Wat verstaat jouw gemeente onder Nazorg, en is dit hetzelfde als in het filmpje wordt gedefinieerd?
2. In het filmpje komen verschillende voorbeelden van nazorg naar voren: SchuldHulpMaatje Delft, Humanitas Haarlem, Leger des Heils Goes en De Vonk (LSTA) Tilburg.
Waar lijkt jullie situatie het meest op?
Wat zou vanaf daar de eerste stap vooruit kunnen zijn?
3. Idealiter staan bij begeleiding bij formele schuldhulpverlening beroepskracht en vrijwilliger naast elkaar en werken ze samen, zo wordt gesteld.
Hoe zijn bij jullie de rollen van de beroepskracht en de vrijwilligers omschreven en afgestemd op elkaar?
Werkt dat goed? Hoe zou dat eventueel verbeterd kunnen worden?
4. Een driegesprek over 'wie doet wat' tussen hulpvrager, beroepskracht en vrijwilliger zou kunnen helpen om af te stemmen en duidelijkheid te creëren. Wat zou wat jou betreft in dit gesprek besproken moeten worden?

THEMA 2 - TAKEN VAN DE VRIJWILLIGER (vanaf 13:08 min.)

Bedenk bij dit onderwerp dat het belangrijk is samen met de gemeenten een gedeeld beeld te creëren over wat een vrijwilliger in een nazorgtraject anders zou doen dan de taken die ze nu 'doen'. En dat, afhankelijk van de taken en de vorm van samenwerking zo mogelijk aanvullende afspraken gemaakt moeten worden over de opleiding van vrijwilligers en bijvoorbeeld de manier waarop informatie gedeeld wordt (bijvoorbeeld in een verwerkingsovereenkomst). De interne inrichting hiervan kan per organisatie verschillen.

Hulpvragen om het gesprek te voeren zijn:

1. Op welke manier zou nazorg vanaf het begin van de ondersteuning aan de hulpvrager ingebed kunnen worden?
2. Wanneer houdt de ondersteuning van de vrijwilliger tijdens nazorg op, en hoe bouw je dit af?
3. Wat heb jij als vrijwilliger nodig om met de beroepskracht te kunnen werken in het begeleiden van de hulpvrager? Denk aan afspraken met de beroepskracht, maar ook aan je eigen vaardigheden (financieel, coachvaardigheden, enzovoorts).
4. In het filmpje wordt gesteld dat de begeleiding door de vrijwilliger ook andere levensgebieden raakt dan de financiën.
Welke levensgebieden kunnen dat zijn? En hoever ga je in de begeleiding hiervan?
Wat hoort volgens jou nog wel bij jouw rol, en wanneer zeg je nee of verwijst je door?

THEMA 3 - REGIE BIJ BEROEPSKRACHT (vanaf 21:37 min.)

Als de regie bij de beroepskrachten moet liggen vraagt dit om contact en overleg tussen vrijwilligers en beroepskrachten. Hier ligt een taak voor de coördinator.

Hulpvragen om het gesprek te voeren zijn:

1. Wanneer nazorg is ingebed in de ondersteuning van een traject met formele schuldhulp, waarin verschilt de aanpak dan met reguliere ondersteuning als vrijwilliger?
Op welke punten wordt de begeleiding anders?
2. Hoe ziet 'regie bij beroepskracht' er in jullie gemeente uit?
Is er rechtstreeks contact tussen de beroepskracht en de vrijwilliger, en waarover?
Wat is de rol van de coördinator hierin?
3. Als vrijwilliger heb je vaker en ook wat informeler contact met de hulpvrager. Daardoor kan het voorkomen dat jij dingen weet of hoort, waardoor jij denkt dat een andere keuze in het proces beter zou zijn. Maar: de regie ligt bij de beroepskracht.
Hoe ga je hiermee op zo'n manier mee om dat het voor de hulpvrager het beste is?

THEMA 4 - DE TOEKOMST (vanaf 33:07 min.)

Als in jouw gemeente vrijwilligers (gaan) worden ingezet bij nazorg na formele schuldhulpverlening, vraag dit om overleg tussen coördinatoren en bestuurder(s) en tussen jouw bestuurder en de gemeente. De vragen uit de eerdere delen van dit webinar kunnen daarbij helpen. En wellicht moeten er ook zaken afgesproken worden over werving en opleiding van vrijwilligers (eventueel ook budget) en over hoe een project als dit geëvalueerd kan worden zodat er wordt geleerd van ervaringen. Ga intern na hoe dit bij jullie (landelijke) organisatie wordt georganiseerd.

Hulpvragen om het gesprek te voeren zijn:

1. Als wij een rol willen spelen in de Nazorg, wat betekent dat voor onze vrijwilligers. Kunnen wij dat aan met de huidige vrijwilligers, hebben we dan andere vrijwilligers erbij nodig? Wat zijn de grenzen van de vrijwilligers? Wat zijn de grenzen van onze organisatie?
2. In Tilburg krijgen de nazorgvrijwilligers van De Vonk een speciale training hiervoor. Dat blijkt ook als een lokkertje te werken en nieuwe vrijwilligers aan te trekken. Ga intern na hoe dit bij jullie (landelijke) organisatie wordt georganiseerd.
 - a. Wat zou er wat jou betreft in zo'n training naar voren moeten komen?
 - b. Zou dat ook in jullie situatie als een lokkertje kunnen werken en nieuwe vrijwilligers aantrekken? Als niet, waarmee zou je wel nieuwe nazorgvrijwilligers aan kunnen trekken?

Veel succes met jullie gesprekken.